

Meglátogatja mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 ft, félfévre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: 6t hasábos garmond sorát 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-ször 5 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj. — Hirdetések felvételnek helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Péstben: Zeisler M. (Király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11. sz.) Oppeln Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse of. Zeitungs-Agent

Nyitlertől cikkek: sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők. — Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Ismét kibújt a szeg a zsákból.

— Régióta nem foglalkoztunk a „Gaz.”-val; de legújabb számában ismét egy olyan cikkre találunk, melyet kissé szellőztetni már csak azért se fölösleges, hogy láthassuk: a legújabb időben merre facsaródt az erdélyi román tulzók agyveleje.

A brassói román lap parlamentünk pár nap alatt bekövetkező összeüléséről megemlékezve, azt hangsúlyozza, hogy ez ülészekben az 1872-iki költségvetésen kívül tárgyalatni fog „a törvények törvénye, a jogok joga: a választási törvény, amely a románokat erkölcsileg meggyilkolja, s azt eszközli, hogy még nevék is kitörültek Magyarország törvényhozásából.”

Senki sem tagadja azt, hogy az 1848. II. erd. törvények beható átvizsgálásra vár, s hogy hiánnyal teljes, hogy aránytalanul osztja meg a képviselők számát a területekre és népességre nézve oly igen nagyon aránytalan törvényhatóságok és városok közt; hogy a census, a magyarhonal szemben szerfelett magas, holott a szegényebb erdélyi részekben jóval alantibbnak kellene lennie, — s végül, hogy az érintett s még más ferdeségek miatt sietni kell a választó törvény gyökeres revideálásával; — hanem azt az idézett erdélyi választási törvényből bajos lenne kibetűzni, hogy az erkölcsileg megöli a román népet.

Ezt a bünt a románokon ép a „gaz.”-i tulzók szeretnék elkövetni, s hogy nem követték el még, ebben ők legkevésbé sem hibásak; a román nép józansága ez volt a sorompó, melyet maig nagyrészen ledönteni nem tudtak, nem mindenki indulván azon hőbort után, a melyet ezek az urak „nemzeti politika” czimén árulgattak.

Szerencsésékre van arományoknak egy magassabb felfogása, mélyebb belátása és józannabbul számító államférfiak, kinek sikerült nemcsak a tulajdon határt szabni, hanem a legszajásabb demagogokat is háttérbe szoritani, a mint ez a hírhedt B. ural is megtörtént, dicsőséges pályafutása dacára. Ez a férfi, ki minapi jubileuma alkalmából kiadott pástorlevelében is azt kötötte egyházi hívei szívére: legyenek mindig hívek... „az ország törvényeihez” — — többet tett a román nép erkölcsi becserzésének emelésére, mint azok a „gaz.”-i új ország-alapítók együttvéve és százszorosan sokszorozva tettek, tehetnek; ugyanez az államférfi volt egyik főakadály abban, hogy a demagogia véltése nem kelhetett ki még eddig a „gaz.”-i reményeknek megfelelőleg, s reméljük ezután sem fog kisarjadzani.

Pedig van ezeknek az uraknak más busulások is. Söhajtoznak az 1863-ki törvények (?) után, melyek — ugymond a „Gaz.” — nemzetté nyilatkoztatták s egyenjogú felekezetté tették volt őket — és ez mind hamuvá lett 1868-ban!

Valóban nem csoda, ha az ennyire elkeseredett „Gaz.” buskomolyságában el kezd félrebeszélni.

Azt mondja, hogy a parlament új ülészekának tárgyalásai folytán „megint tenni fognak (a

románoknak) mindenféle ígéreket, de ha törvényezik által legelőbb is nem ismertetik el politikai nemzetvöltek egyenlősége mindenképpen, mit használhat nekik egy választási törvény, legyen az bár mily széles alapra fektetve — mert — ugymond — ha 3—10 román követtel több is lenne a parlamentben, „az erdélyi románok pesti képviselete olyan mint egy csepp a tengerben, ők mit sem tehetnek a többséggel szemben, ettől pedig nem várhatnak egyebet, mint „mellőzést, magyarosítást.”

Ime milyen szépen levágta maga alatt a fat a „Gaz.” demagog tudósa; cikke elején „a törvények törvényének, a jogok jogának nevezte a választási törvényt, mely (hiányai miatt) erkölcsileg megöli a román népet; a rövid cikk végén pedig azt állítja, hogy nem használ nekik semmit a legszéles alapon reformált választási törvény se. Az önczáfólat ily példányaira csak ritkán akadunk, ezek a journalistica valódi fehér hollói.

Különbön a „Gaz.” jámbor embere nem tudja mit beszél; ő még mindig arról álmodozik, hogy az erdélyi részek visszaköpiak diétájukat, „tartományi autonómiajukat” és hajlandó beérni „azon kevéssel, a mit a horvátok kaptak, s a mit kapni fognak, az új bonyodalmak után, a csehek és lengyelek.”

Ott jár tehát az esze a mi román tulzóinknak, hogy egy kis foederalismust ültessenek át Magyarországra, használva azokat az „új bonyodalmakat” — ott Lajthánul. Amde ez a vetés se fog kikelni, a mint nem kelt ki a demagogia konkolya; „gaz.”-i férfainknak le kellend mondani a foederalisticus aspiratiónról azon egyszerű okból, mert a magyar állam egységét az ily törekvések kielégítése kedvéért feláldozni talán kissé igen nagy áldozat lenne azon nemzett részéről, mely államot alkotott s azt egy ezredéven át fenntartotta, s ha van igazság a földön és Isten az égben, ezután is fenntartandja, dacára a tulzó románok ellenkező óhajtatásainak fészkelődéseinek.

A tüzoltásatról.

Közli Vasady Gyula.

Minap már részletesebben irtunk az önk. tüzoltásatról, értenünk kell a csapatok szervezését s a tagok kiképzése módját is.

A szolgálatban minden körülmények közt a főparancsnok áll a csapat élén; nagyobb csapatoknál alparancsnok is szükséges, hogy az előbbi betegeskedése esetére tüzvész idején helyét pótolhassa.

Azon esetben, ha a fő- vagy alparancsnok a vész nagyobb kiterjedése, vagy térvizonyok következtében nem képes a tüzvész egész helyét egy pontról átnezni, egy segéd (adjuvánt) van melléje adva, ki a vész egyes helyeire a parancsokat megviszi, a rangbeliek jelentéseit átveszi, átadja.

Ezeknek kötelességük a tűzjel után rögtön a hely színére sietni, hogy a csapatok, eszközök megérkezvén azok felállítását, az égő tárgyak oltását, ember, állat, butor megmentését észszerűen rendezhessék.

nokságokat oly egyénekre ruháztak, kik még soha sem vezényeltek nagyobb hadtesteket; a feylemlenség még inkább lábra kapott, midőn az ezredek mozgósítottak; ilyen volt a láma, zaj, éneklés a koresmokban, a rendtelenség az utcákon és vaspályaudvarokon; türték továbbá nemcsak az egyes hadcsapatok, hanem még a hadosztályok, de sőt a dandárok szétszórtlással s végül a hiányos ékeztést, — mindezen hibák annál nagyobb mérvben tűnnek fel, mivel ép erős ellentétét képezik annak, mi Németországban történt. A Rajna balpartján nem volt más hallható, mint láma, zaj, éneklés; a Marsellaise visszhangja egész a császári palotáig hatott. Mindenütt csak a leggyeszzerűbb előrelátás hiányzott ily komoly helyzet közepette. Elég nagyszámú tisztből állt a főhadiszállás, de a tiszték közül alig volt egy-kettő, ki az ellenség nyelvét értette volna; okmányok, térképek, habár a raktárban bőségesen bírtak is azokat, hiányoztak A Rajna jobbpartján ellenben a nyugalom és a szigorú fegyelmel; komoly tábornokok, jól iskolázott tiszték, kik Franciaország anyanyelvén is beszélnek; kitűnő térképek; az ellenség hadijerejének ismerete; fiatal hercegek, kipróbált tábornokok, egy uralkodó, ki csak névszerint parancsolt s mindent a főhadparancsnokra, egy érdemelt férfitúra bízott, s ki épen nem hiszi magáról, hogy rettenetes hadvezér és hős; végül a kémelelés a politikai tudomány szívonálára emelve. Minő kínzó, de igaz ellentét! Hogy helyesebben legyen mindez kifejezve: egyik oldalon a legtöbb a véletlenségre lett bízva; a másikon minden a számítás- és a tudományynak lett alávetve.

Miután gr. Palikao „egy érdemelt tábornok” aug. 10-én a hadügyminiszteriumot átvette, a miniszterium egyetértésével azon nézetben volt, hogy a legelső teendő az volna, miszerint Mac-Mahon képes legyen gyorsan Bazaint segíteni és az összeköttetést a metzi csapatokkal ismét helyreállítani. Ha az egyesülés megtörténik s 280,000 ember egyesül, a harc folytatható is.

A csapat előtt (a parancsnok után) a szertárnok és helyettese érkezik oltó eszközeivel a színhelyre. Ezeknek kötelessége ott a szerkocsiról lerakodni, az eszközöket a tagok közt annak rendje szerint kiosztani, s felügyelni, hogy hivallan kezek azokat el ne hordják.

E szertári kocsinál, mely nappal zászlóval, éjjel vörös lámpával van jelezve, áll a csapat orvosa, hogy szerencsétlenség esetében, u. m. egy tag ájulása, a füsttől rosszullete, vagy hogy az égett házból megmentett embereknek rögtön segélyt nyújthasson. Megjegyzendő, hogy a szerkocsiban az orvos szükséges eszközei úgy vannak elhelyezve, hogy azok könnyen megtalálhatók legyenek.

A tüzoltókar a tagok tevékenysége vagy hasznavehetősége szerint 4 csapatra osztatik, u. m. 1) mászók, 2) mentők, 3) viztartók, 4) felvigyázók csapatára.

A mászók felállítják a hágesókat, lejtörjüket, hogy ezeken az épületekre és tetőkre felmászhasanak, az eszközöket felhuzzassák és segédkezet nyújtsanak a mentőknek.

A mentők igyekeznek a reájok bízott tárgyakat, butorokat, ruhákat, sat. az égő- vagy a szomszédházakból, ha veszély fenyegeti, megmenteni, biztonságba helyezni.

A viztartók (Hydraphor) gondoskodnak a víz rendes gyűjtéséről és rendes felhasználásáról.

A felvigyázók (többnyire korosabb, tekintélyes egyének) felügyelnek a már megmentett tárgyra, péld. butor, ruha, stb.

Az első három csapat minden szakaszánál egy főhadnagy, 2 hadnagy, egy sorvezető és egy trombitás van. Ezek utasítást, parancsokat csupán csak a reájok bízott tagoknak adhatnak és így más szakaszánál semmi dolgot, azok működésébe semmi beleszólásuk sincs.

Van a tüzoltó-egyletnek még egy szolgálója is, ki a rendes parancsokat az irodából rendelkezési helyére viszi.

(Folyt. köv.)

A „Kol. Közl.” eredeti távsürgönye.

Az „Oest. Jour.” írja: Gr. Andrassy értesített a gastein-salzburgi megállapodásokról, nagyjában helyesli azokat, de nem ért egyet minden részletben. Az „Internationale” üzelmével szemben abban egyezett meg a két nagyhatalom, hogy hatni fog a társadalmi viszonyok emelésére, a munkások sorsának javítására, de a tulzásoknak erélyesen gátat vet.

Flórencz. Az olasz és francia kormány közti feszültség hirté koholmány, Nigra nem is volt akkor Párisban, tehát nem is üdvözölhette Thierst mint köztársasági elnököt.

Szt.-Pétervár. Megvalósul, hogy Perziában nemcsak az éhség, de a pestis is dühög.

London. A francia excsászárné több hétre Spanyolországba utazik.

Királyunkat a német császár october közepére hívta meg Koblenzbe.

Ezen terv, mely igen helyesnek és jónak látszott, valami okból nem felelt meg Thiers nézetének, és a császár a híres történetirő nézetét osztotta. Mindkettő úgy akarta, hogy Bazaine momentán saját erejére hagyassék, hogy Mac-Mahon 120,000 emberével Chalonsból Párisba vonuljon vissza, hogy a fővárost fedezze; nem vételtét figyelembe, hogy egy ostromolt helynek előbb utóbb meg kell magát adnia, ha kivülről nem érkezik segély. Ezen véleménykülönbség közt igen sok drága perc mult el tétlenül. Thiers ur tehát, ki a szó legszorosabb értelmében magát nemcsak történetirőnek tartja, hanem sokat tart katonai talentumára is, szintén felelős az ama szakemberek által helyeselt terv ki nem vitelért; fokozta azt, hogy Mac-Mahon késedelmezési folytán a német hadsereg csaknem 48 órával előzte meg a francia hadsereget. Thiers ur is hozzájárul ahhoz, minek — tekintve a német vezérek katonai képességét, s a német hadsereg felálló kitartását — kellett következnie, hozzájárult tehát a sedani katastrofához. Thiers ur vigasztalhatja magát fiascója fellett; ő, ki a „császárság történetével” leginkább járult hozzá ahhoz, hogy a bonapartismus Franciaországban ismét lábra kapott, katonai tanácsaival azt ismét meg is buktatta, s így legalább hibájának egy részéért lakolt is.

Midőn Palikao Mac-Mahon késedelmét megtudta, majdsaknem kétségbeesett; gyorsan elisietett a regenscsászárnéhoz, hogy vele tudassa, hahogy a magentai herceg a neki adott parancsot nem teljesíti, hogy Metzbe menjen, ő fogja Franciaországgal tudatni azt, hogy a császár okozható majdan azon hibáért, mely a két hadsereg egyesítésének elkerüléséből ered. Ismételve megparancsoltatott tehát a magentai herczegnek a két hadsereg egyesítése, de ez időközben több mint 24 óra mult el, és a chalonsi hadsereg nem kapott eléggé érteljes impulst arra nézve, hogy kipótolja az elmulasztottat.

Legújabb táviratok.

Bécs, sept. 14. A „N. F. P.” jelenti Párisból: hogy az Oise department a németek által meg szállva marad. — Megvalósul, hogy Francia- és Olaszország közti meghasonlás állt be. Okul a következők mondják: Nigra megkérdetvén az iránt, hogy miképpen történik az, hogy egyedül csak ő nem üdvözi Thierst elnökké megválasztásában, — Nigra azt válaszolta, hogy az olasz király sem üdvözölte Harcourt gróf francia követ, midőn a király Rómába bévonult.

München, sept. 14. Döllinger tanár folyvást kap helyeslő nyilatkozatokat és látogatásokat, névszerint az angol lelkészeketől.

Lissabon, sept. 14. Humbert herczeg Cadixba utazott el. A miniszter-válság folyvást tart; miniszter változást várnak. A királyi család Cascaes-fürdőre ment.

Belgrád, sept. 14. A határon vesztelgárakat állítanak fel, hogy a cholera bevitelle meggátolassék. Magában Belgrádban szigorú egészségügyi intézkedések tételtek. Cholera-esetek azonban még nem fordultak elő.

London, sept. 14. A Szt.-Tamás szigetén aug. 21-kén dühöngött orkánról szóló részletes jelentések tudatják, hogy az borzasztó és rendkívüli pusztításokat vitt végbe. A város úgy néz ki, mint ha erős bombázást szenvedett volna, 42 személy öletett meg, 79 súlyosan megsérült, 420 ház egészen szétromboltatott. A károk Antiquában épen oly jelentékenyek, ott ugyanis 80 személy öletett, és több száz sebesült meg.

Orosz hangok

a salzburgi találkozásról.

Az orosz irányadó lapok, a gasteini értekezletkel szemközt elég nyugodt és tartózkodó állást foglalnak el. Eredeti cikkeiket a tárgyról egy idő óta nem is hoznak, arra szorítkozván, hogy más magyar lapok nézeteit részint szinellen, jelentéktelen megjegyzések mellett, részint látszólagos teljes közönyösséggel közlik. A „Birzs. Vjedom.” f. hó 6-ki számában egyszerű tudomásul veszi, hogy a „Pesti Napló” a porosz-orosz szövetséget természetellenesnek, a német-osztrák-magyar entente-cordiale-t pedig igen természetesnek mondja, mert közös, egymást ki nem záró érdekeken alapulónak, sőt kívánatosnak találta. Ezután idézve a „Londoni Daily News” egyik cikkét, mely a német-olasz, osztrák-magyar arés orosz békeszövetség létesítésére vonatkozólag azt állította, hogy „ekkor majd Európa szabadabban vehetne lélekzetet s figyelmét a sürgős belkérdeések megoldására fordíthatná,” a londoni lapnak a tekintetbeni várakozásait nem látszik osztani, s következő megjegyzéssel válaszol neki: „Ezen rzsás nézetekhez szükséges pár körülményt hozzáfűzni, melyek amazoknak nem igen kedveznek. A békeliga gyakorlatilag véve ábránd, mely napjainkban legkevésbé sem létesíthető. Elvben a békeszövetség csak azon fellelés alatt fogadható el, hogy minden egyes érdekllett állam igényeit önkényű fogja korlátozni, s ebbe a jelen korban egy erős, tekintélyes állam alig egyezik bele. Négy legerősebb európai állam között a béko érdekében kötött szövetség, a dolog lényegét tekintve nem jelent mást, mint háromnak szövetségét egy ellen, vagy kettőnek kettő ellen; ez pedig véglegesen annyit bizonyít, hogy minden állam csak addig kész meg nem zavarni a békét, míg a háboru reá nézve lehetetlen.” A „Moszkov. Vjedomostyji” ez alkalmából röviden azt lobbanítja Beust grófnak szemére, hogy ő mindig első sorba szokta állítani a porosz-német érdekeket. Ezzel valódiak őt — mondja — sokan, s nem minden alap nélkül.

Törökország hadereje.

A jelenlegi török hadszervezés alapvonásában II. Mohammed teremtménye, habár az ezen sultán alatt megkezdett reformok csak utóda: Abdul Medschid alatt (1843) léptek tényleg életbe. Ezen év óta a sereg minden részét francia és német instructorok közreműködése folytán európai kapta szeriut idomilják.

Az új szervezési rendtel, mely 1869. sultáni szentesítést nyert, lényegében következőket tartalmazza: A szolgálati időt a nizamban (sorkatonaságnál) 5 évről 4-re szállítják le, az idjaltalban (1. tartalék) 2-re, a redifben (2. tartalék) 6-ra, a hidadnéz (népfelkelés) 8-ra; a szolgálati kötelezettség osztartamát tehát 20-ra. Hadkötelezett minden mohamedán; egyéb vallások követői a szárazföldi seregnél a hadkötelezettség alul magukat kiválthatják. Ha azonban tengerészethez soroztatnak, sorolatkoztatások.

A szolgálathoz kerek számmal 150,000 emberből áll, az első 1872. évtől kezdődő 70,000 emberről tartalék számára állandó tisztikar és pótcapalok állítatnak. A szervezési tervzetben ezenkívül még különös eshetőségek is tekintetbe vételven, életbelépések a százkélt hadierők számszerinti meghatározása mellett, megállapított és ugyan:

1. Békés körülmények közt a hadsereg 150 ezer emberből álljon. (E szám a nizamban teljes létszáma, mely középszámmal mégis csak 80—100 ezer emberre tehető.)

2. Belzavarok alkalmával a hadsereg 220 ezer főre emelendő.

3. Kúltamás idején — ha egy oldalról intéztetik — Európában 250 ezer, Ázsiában 150 ezer, egészben véve tehát 400 ezer ember hívandó fegyver alá.

TÁRCZA.

Sedan.

II.

A csalátról, melyek a wörthi- és forbachakkal végződtek, Wimpffen tbnok így elmélkedik: Az első és legnagyobb hiba, mely már a háboru előtt követtetett el, legnagyobb mérvben a törzskar főnökét Leboeuf tábornokot illeti. Nem tagadható, hogy midőn ő a császár előtt kijelenté, miszerint hadviselésre tökéletesen képesek vagyunk, hazug nyilatkozatot tett, történt legyen ez tudatlanságból, avagy azért, hogy a császár tetszését ki nyerjék. Ép ily nagy mértékben hibás a császár is, ki büszkeségből, avagy dynastikus érdekeknél fogva Franciaország sorsát egy háboru esélyeinek tette ki és kinek tudnia kellett, hogy mi nem voltunk harcoképesek, míg ellenben az ellenség igenis az volt, hogy az ellenséggel szemben nem állhatott mással elé, mint híres hadi tervével, mely már kezdetben alapjában el volt hibázva. Arról biztosítottak engem, hogy az nap reggel, midőn a hadüzenet megtörtént, csakis a Lebrun tábornok által serkentett Leboeuf tábornagy pressiójának engedett a császár.

A császár Mac-Mahon- és Leboeuffel megegyezett az iránt, hogy a két részre osztott hadierők két tábornagy által vezényeltessenek, szemükre kell vetni azonban azt, hogy nem tiltakoztak erélyesen azon ármány ellen, mely a hadtestet függetlenné tette, a mennyiben csakis a császári főhadiszállásból vette a parancsokat, habár ez rosszul volt elhelyezve és távol is volt arra nézve, hogy a hadseregnek erős impulst szolgáltatott volna. Az összműködés ezen hiánya is nagyban idézte elő vereségünket.

Alsóbb rangú hibák voltak, hogy bizonyos parancs-

4. Több oldalról intézett támadás esetében a had-
erőknek 700 ezer emberre való emelése szükséges.
A birodalmi haderő célzott felállítását a kitűzött
módoni valóságát egy 1870. év telen kiadott császári
tervezet határozza meg. Évenkénti szabadságolása mint-
egy 40 ezer tartalék katonának, kik még nyolcv évre
terjedő tartalék-szolgálatra kötelesek, nyolcv év alatt
körülbelül 300 ezer szolgálatteljesítést ellátott tartalékost
ad. A török kormány tehát 1878-ik évben már 7-800
ezer főre rugó haderő felett rendelkezne. — Így van
tervezve.

A török sereg hat testre (testőr-, dunai, rumeliai,
anatoliai, syriai és Irak hadtest) oszlik. A hadparancs-
nokságok közvetlen összeköttetésben állanak a csapatok-
kal, mert béke idején sem osztály, sem daudparancs-
nokságok nem léteznek. A rendszeres gyalogság 41 ez-
redből, 123 zászlóaljjal s 38 vadász zászlóaljjal áll. A
gyalogság (nizam) tartalékai 4 hadparancsnokságra osz-
lanak. Az új tartalékszolgálat a haderők jelentékeny
öregítését céloztatik, a pótcapatoknak a hadgyakorla-
tokra évenkénti egybehívása, állandó tisztikai létesíté-
s által a pótseregnek hadi képzettségének jelentékeny előmoz-
díttatik, s így Törökország védekezési mennyiség és minő-
ségileg nyerni, mindazonban csak ama feltétel mellett,
ha a kormány sikeresül a hadszervezést a kezdett mó-
don létesíti.

Az állandó hadsereg lovassága 25 ezredből (közök
cserkesz és két kozák ezreddel) és 6 lovas századból áll.
A tüzérség 6 ezred oszlik, a központi tüzérgazgatóság
alatt álló csapatok és osztályokra. Minden egyes tábori
tüzér-ezred 15 települést áll, a mi összesen 540 löveget
tesz. Ezenkívül Konstantinápolyban egy tartalék-tüzér-
ezred létezik arra hivatva, hogy telepzetivel a tábori
tüzérség kiegészítéséhez járuljon.

A nem rendes csapatok a behittak (Baschi-bozuck)
és önkéntesekből (spahi, beduin) állnak. A nem rendes
csapatok összes száma legfeljebb 60-70,000-re tehető.

A török tengeri had jelenleg 19 páncczelos és 84
fahajóval áll. A páncczelos hajók 8450 lövegű és 123
nagyobb löveggel bir. A tengeri had tehát 103 járművel
bir s egy 18-20,000 ember és 3600 tengerész katoná-
ból álló tengerészhadtesttel. Ezeknek kívül még az „Azi-
zie“ 19 posta hajója mint könnyű szállító s a szükség
esetében még a Chirket-i Hairie társaság 25 gőzöse álla-
nak a kormány rendelkezésére. Egyiptom hadereje, mely
egy szárazföldi segédhadat adni köteles, 25,000 főnyi se-
reggel bir, melyből 15,000 a porta rendelkezésére áll.

Jelen szervezése a hadseregnek 1863-ból származik,
Tunis és Tripolis 6000 enbernyi állandó hadsereggel bir,
melyből 4000 áll a porta rendelkezésére.

KÜLFÖLDI HIREK.

Az „Eisass és Lotharingia felszabadítása végetti
liga“ név alatt ismeretes társulat támogatóit arról értesíti,
hogy ő folytatja saját philantropicus s testvéries működ-
ését. Megezáfolyja a szétosztatlattás iránti hirt, s azt

III. Beküldetett. 15.
Minden betegnek erő és egészség, orvosnak és
költségnek a Barry Londonból.

Revalésiére du Barry Londonból.

Minden szenvedőknek egészség a delicat **Reval-**
siére du Barry által, a mely gyógyszer és költség nél-
kül követhető betegségeknek gyógyít: gyomor-, ideg-,
mell-, tüdő-, máj-, migrig-, takonyhártya-, lélegzés-,
húgyhólyag- és vesebajokat, gumót, aszkórt, mellszoru-
lást, hurutot, emésztéshiányt, dugulást, hasfájást, ál-
lanságot, gyengeséget, aranyért, vízkórt, hideglázt, szé-
dülést, vértúlulást, fülzúgást, émelygést és hányást meg

Sz. 960—1871. (257) 3-3

Arlejtési hirdetmény.

A főmeltóság m. kir. közmunka- és köz-
lekedési miniszteriumnak folyó év augusztus
hó 28-án 6022. szám alatt kelt rendelete kö-
vetkeztében az apahida-szászrégeni állanút-
nak, a gyéresi hegyen levő szakasza áthelye-
zésének kőbúrkolat és kavicscsali ellátására,
a szükséges mütárgyak kiépítésére nézve fo-
lyó 1871. év **szepember hó 18-án** dél-
előlt 10 órakor az alórt hivatal irójában
írásbeli ajánlat mellett arlejtés fog tartatni.

- Ezen építkezések, a felvételt szerint, a kö-
vetkezők:
1) Az ut áthelyezésének kőbúrkolat és ka-
vicscsali ellátása, melyre anyaggal együtt
21761 frt 50 kr.,
2) a 32-dik számú hid kiépítése, melyre
anyaggal együtt 4077 frt 94 kr.
3) a 33-dik számú hid kiépítése, melyre
anyaggal együtt 658 frt 83 kr.
4) a 34-dik számú hid kiépítése, melyre
anyaggal együtt 693 frt 12 kr.,
5) a 35-dik számú hid kiépítése, melyre
anyaggal együtt 594 frt 23 kr.,
6) a 36-dik számú hid kiépítése, melyre
anyaggal együtt 875 frt 47 kr.,
összesen 28661 frt 9 kr. állapított meg.

Minden ajánlat 50 kros bélyeggel ellátandó
és az illető a maga nevét és lakását tisztán,
érthetőleg írja ki, az 5% bánatpénzt azaz
1433 frtot vagy készpénzben, vagy pedig, ha
ezen összeget valamely k. pénztárnál lefizette,
annak nyugtáját mellékelje, az ajánlott ösz-
szeget számmal és betűvel írja ki, azon hatá-
rozott kijelentéssel, hogy az építési feltéte-
leket ismeri, és azoknak magát kifogás nélkül
alája veti.
A kellően bepecsételt és felszerelt ajná-
latok alórt m. kir. mérnöki hivatalhoz folyó
1871. év szeptember 18-ig, illetőleg a tárgya-
lás megkezdéséig beküldendők, mert a tár-
gyalás megkezdése után beérkezett ajánlatok
nem fogadottak el.
Kolozsvárt, 1871. év szeptember 2-án.
A m. kir. mérnöki hivataltól.

állítja, hogy az elsassiak folyvást tömegesen emigrálnak,
számos munkások hagyván oda hetenkint honukat, ne-
jelm- s gyermekeikkel, s Franciaország nagy városaiba
tétvén át lakásukat.

Tegnap Thiers Bazainenek több mint 3 óranegyedig
tartott audienciát adott. Bazaine vallomásokot tett a sept.
4-ki kormány tetteit vizsgáló bizottmány előtt, s egy általa
készített és saját védelmét tartalmazó kézirat olvastatót fel
hadsegede által. A tbnagy azt állítja, hogy ha ő nem
használta föl az általa aug. 14. 16. s 31-én nyert elő-
nyöket, az egyedül a hadiszerek hiánya miatt történt.

Az orosz-porosz szerződés, melyet a konstan-
tinápolyi „Turquie“ világba bocsátott, egy konstantiná-
polyi távirat szerint valóságos koholmány s azon titkos
társaságtól ered, mely a török fővárosban hamisított
szerződéske gyártásával foglalkozik.

A bajor főváros nagy unnepeységgeggel fogadta
az odaérkezett német császárt. A pályaudvar lóbogókkal
volt diszitve s a váró terem fejedelmi pompában uszott;
a katonai zenekar a porosz néphymnust játszotta. Az
előcsarnokban a kir. család jelen levő tagjai fogadták a
császárt, a ministerek, követségi tagok, a táborikar s a
hatósági tisztviselők jelenlétében. A császár villásreggeli
után tovább folytatót útját a bajor királyhoz Hohensch-
wangauban. Ide d. u. 4 órakor érkezett meg s a legszi-
velyebben fogadtatót. A király s az özvegy királyné
egy órányira utaztak a császár elébe.

Konstantinápoly, szept. 10. Servez effendi pasává
és külügyminiszterre nevezetett ki. — Albániába új esa-
patok küldettek.

UJBO NSÁGOK.

Kolozsvár, szeptember 13.

— **Ő Felsége a király Salzbürgből** Ischlen át
sept. 10-én Bécsbe visszaérkezett és — mint a „P. LL.“
írja — azonnal egy miniszteri tanácsban elnököl, melyben
az osztrák kiegyezkedési actio folyamatba megállapított.

— **Deák Ferencz**, mint a „V. L.“-ban olvassuk,
sept. 7-én Ernusz Kelemen főispánnal Oladban, sept. 8.
pedig öz. Széll Józsefnél asszonyánál Táplátnán időzött.

— **A képviselőház elnöke**, Somssich Pál ur a
következő „figyelmeztetést“ adta ki: „A képviselőház
állandó igazoló bizottságának tagjait ezennel figyelmezt-
etem, hogy a képviselőháznak a hó 14-én tartandó
ülésében több nyolcan választott képviselő fogja válaszá-
tási jegyzőkönyvét bemutatni: e szerint tehát jelenléjük
a fennirt napon okvetlenül szükséges leand.“

— **A belügyminiszter** a közlelebbi napokban az
erdélyrészi törvényhatóságok közül Fogarasvidék szer-
vezési munkálatait intézte el.

— **Graef Ede** tábornok és kolozsvári honvédke-
rületi parancsnok a dandárgyakorlatok vezetése végett e
hó 10-én Szebenbe utazott.

— **Cholera** elleni szert talált fel Katona József
„40 évig pesti lakos, ki jelenleg saját ügyeiben Miskol-
cson tartózkodik.“

— **Helyőrségünk** ma visszaérkezett a N.-Sze-
ben környékén tartott hadgyakorlatokról, melyeken em-
berélet is vezett el, a mennyiben Rubesch főhadnagy
napszúrás következtében utközben meghalt.

— **M.-Vásárhely**, szept. 12. 1871. f. hó 3-án
maros-lekenzei határon egy sátoros cigány egy 12
éves fiára megharagudván csinnyáért azzal büntette hogy
lova farkára kötötte s lovát elbocsátotta, mikor lova
megjédvén a faluba vezető uton a falu közét futott, hol,
t. i. M.-Lekenczen, a lovat midőn megfogták a gyermek
már halva volt. A vizsgálatot a bejelentés után a mező-
bánsági és számsondi járákos fardhatatlan szorgalmu egyes
bírája azonnal megkezdte, mindenestre az illető dullo
biztos megrovást érdemel azért, mert a hullát, mielőtt a
törvényszéknek jelentést tett volna, eltemette.

— **A székes-fehértéri megye püspök**
hivatalosan megidézten, a hó 11-én déli egy
órákor tartott ministertanács előtt megjelent. A minister-
elnök ur a püspök urhoz intézvén a szót, előadta, hogy
ő császári és Apostoli királyi Felsége őt legmagasb kéz-
iratával legkegyelmesebben megbizni méltóztatott, hogy
a püspök urnak, azon tette miatt, hogy a conciliumi ha-
tározatokat és pápai rendeleteket — az 1870. évi augus-
tus hó 9-én kelt abbéli legfelsőbb királyi elhatározás el-
lenére, melyvel az ő Felségét mint Magyarország Aposto-
li királyát megillető királyi tetszénység (Jus placeti
regii) gyakorlataba-vétele elrendelve lön, — ő Felségé-
nek engedélye nélkül, és a magyar királyi ministerium-
nak ugyanazon évi augusztus hó 10-én kiadott tiltó ren-
delethe daczára egyházmegyéjében ünnepelesen kihir-
dette, — ő császári és Apostoli királyi Felsége egye-
nesen rendeltéből és nevében a királyi visszatetszést, ro-
szalást és megféddést kinyilatkoztatassa. E legfelsőbb pa-
rancsot teljesitvén, a ministerelnök ur egyszermind ki-
fejezést adott azon várakozásnak, hogy a püspök ur jö-
vendőre a törvényeknek és ő Felsége legmagasabb ren-
deleteinek köteles tisztelettel engedelmeskedend és azok
megtérsése által ő Felsége visszatetszésére többé alkal-
mat adni nem fog.

— **A magyar keleti vasuton**, a kolozsvár-
torjai 10 mfd hosszú vonalon az alépitmény 15, s az
épületek 1%-a áll készen. Elköszülési határidő 1872.
okt. 1. A gulya-fehérvár-kocsárdi 6.36 mfd hosszú vo-
nalon az alépitmény 98, a felépitmény 95, az épületek
47%-a áll készen; a kocsárd-vásárhelyi 7.66 mfd hos-
szu vonalon az alépitmény 98, a felépitmény 95, az
épületek 47%-ka áll készen; a tövis-medgyesi 8.27
mfd hosszú vonalon az alépitmény 90, a felépitmény 93,
az épületek 90 százaléka áll készen; a seregvar-med-
gyesi 2.02 mfd hosszú vonalon az alépitmény 91, a fel-
épitmény 93, s az épületek 89 százaléka áll készen a
kapus-nagyszébeni 5.0 mfd hosszú vonalon az alépit-
mény 68, a felépitmény 88, s az épületek 54%-a áll
készen. Ezen vonaloknak 1872. dec. 1-ére kell elké-
szülniök. A seregvar-brassói 16.69 mfd hosszú vonalon
az alépitmény 10, a felépitmény 50, s az épületek 1
százaléka van készen. Ezen vonalnak 1872. oct. 1-ére
kell elkészülnie.
— **A pesti magyar tűzoltó-ünnepélyre** már
cddig 300-nál több részvétli jegy kelt el csupán a pesti
tagok között. A Hungaria-hotelben lesz a disztrakoma.

— **Csanády Sándor** demonstrálni akart a sept.
7-ki biharmegyei közgyűlésen, s lemondott virilis szava-
zati jogáról. Csanády Sándor e tette ellen Tisza Kálmán
szólat fel, kijelentve, hogy ő és párta elfogadják a vi-
rilis szavazatjogot.

— **A herceg Batthyányféle** majoratusi java-
kat, melyek 40,000 hold földet foglalnak magukban,
egy társulatnak adták hasznóbérbe 25 évre évi 145,000
frt hasznóbérért.

— **Az európai fejedelemi nők** közt az orosz
czárnő és Frigyes Károly herceg leánya a legjobb festő,
a walesi hercegnő legjobban zongorázik; — a hollandi
királynő a legjobb költő és író; — a német császárnő
a legmulattatóbb; — az osztrák császárnő a legszebb;
— és a dániai királynő a háztartásban legjártaabb (írja
egy angol lap.)

(**Necrolog.**) Szabó Teréz, már özvegy Biró Edéné
a maga s elhunyt férje árva gyermekei: Ede és Teréz,
testvérei: Biró Ignác honvéd százados; Biró József,
farczali jegyző Barta Jánosné; egy elhunyt nővére gyer-
mekei: Krausz Gyula és Irma; valamint a rokonok ne-
vében, a bánatban megtört sziv mély fájdmával jelenti,
hogy forrón szeretett férje, az illetőknek édes atya,
testvére és rokona: volt honvédörnagys s nyugalmazott
cs. kir. százados **Biró Ede**, mult augusztus hó 28-án
d. u. 6 órakor, életének 65-dik, boldeg házasságuknak
4-dik évében, több hétig tartott sorvasztó láz követke-
ztében megszünt élni. A férfit, kinek e gyszalpa már
csak emléktől jelöl, egyike volt azoknak, kiknek eltelt a
viszontagságok szakadatlan láncazata... A nemzeti
nagy küzdelemben ő is tevékeny részt vevén, hontalanná
lett s bujdosva járt be őt tengert és három világrész
míg az az ellenállhatatlan szent érzés, a honvágy az ő
szivén is erőt vett s hazajött. Oh de ithon szerető
karok helyett a törvény szigorja várta, bebörtönözöttet,
s midőn tizenöt hónapi fogság után a szomorú emlékü
Olmüczöt megtörve elhagyá, még csak az az egy vigasz-
talása maradt meg szenvedéseier, hogy porai egykor az
övének porai mellett fognak pihenni! S im a sors ez
egyelien vizsgálást is megtagadta mostoha gyermekétől;
mert a halál távol hajlékától, a radnai fürdön lepte meg,
s hol gyógyulást keresett, sirját találta. Legyen csendes
nyugalma! Földi része a nevezett helyen augusztus hó
30-án elhelyeztetvén, lelkeért az engesztelő áldozat f.
hó 12-én d. e. 10 órakor fog a szt. Ferencz-rendiek
óvári templomában az egek Urának bemutatatni. Ko-
lozsvárt, szept. 9-kén 1871.

Távirati tudósítás a bécsi börzseről.
Sept. 11-ről: 5% Metallikus 58.70. 5% Nemzeti
kölosön 68.85. 1860-diki államkölcsön 98.75. Bank-
résztvények 765. Hitelrészvények 287.80. London 118.
— Ezüst 118.— Cs. kir. arany 5.71. Napoleondor
9.45 %
Földtehermentesítési kötvények: Magyar 78.75.
Temesi 75.75. Erdélyi 76.— Horv.-Slavon —.

Tulajd. és felelős szerkesztő: **Sándor József.**

az sok oldalról tudomásra is lön hozva. E jeles szer bor-
zasztó lélegzési nehézségtől, kínos köhögéstől, torokfá-
jástól, szélkórtól és gyomorkörsöktől mentett meg,
melyekben sok év óta szenvedtem.

Steininger Vincze, nyug. lelkész.
Táplálóból levén a húsnál, a Revalésiére felszöttek-
nél és gyermekekkel 50-szer behozza árát gyógyszerek-
kel szemben.

1/2 fontos bádogg szelenczékben 1 frt. 50 kr.
1 1/2 2 frt. 50 kr., 2 1/2 4 frt. 50 kr., 5 1/2 10 frt.,
12 1/2 20 frt., 24 1/2 36 frt.
Revalésiére csokoláde poralak- és táblákban:
12 csészére 1 frt. 50 kr. 24 csészére 2 frt. 50 kr.

48 csészére 4 frt. 50 kr. poralakban 120 csészére 10 ft
288 csészére 20 frt. 576 csészére 36 frt.

Kapható: Barry du Barry és társa által Bécsben
Wallfischgasse 8. és Faulk József fűszerkereskedésében,
Pesten Töröknl., Brünben Eder F.-nél, Kolozsvárt t
Binder K. úr gyógytárban bel-monostorczuza a Re-
doutte során. Továbbá: Kronstädter József urnál
kül-monostorczuza 134 sz., bel-monostorczuza 175 sz.
és főtir 2. szám a zálogintézetnél, valamint minden vá-
rosban jó gyógyszerészeknél és fűszerkereskedőknel; a
bécsi ház ezen feljül mindenüvé elküldi postai utalvány
vagy utánvét mellett.

C.) A vállalkozni akaró tartozik a szóbeli árverezés megkezdése előtt a kikiáltási ösz-
vegnek 10 százalékat az árverező bizottmány kezébe készpénzben, avagy akkori börzei árfo-
lyam értékű államkötvényekben bánatpénzzel letenni — a bánatpénz csak annak nem fog ki-
adatni, ki mint legföbbit ígéro fog mutatkozni, — a többi betevök, vagy az árverezéstől visz-
szalépök, bánatpénzeiket bármikor is a bizottmánytól visszavehetik.
D.) Minden az árverezéshez hozzászólani kívánó tartozik a szóbeli árverezés megkezdése
előtt kijelentni, s hiteles okmányokkal kimutatni, hogy azon esetre, ha rá mint legföbbit ígéro
történend a leverés, elvállalt kötelezettségei biztosítására mit ad, vagy köt le a városnak? A
biztosítást adni lehet az évi hasznóbért egyszeresen megütő készpénzben, vagy börzei árfolyam
szerint állami kötvényekben, vagy tehermentes és legalább kétszeres értékű fekvőségekbek,
ki kolletvén azt is mutatni: hogy a város utolsó esetben első helyre bétábláztatást nyerhet.
E.) Írásbeli ajánlatok csak a szóbeli árverezésnek megkezdése előtt fogadottak el. Min-
den a kellő időben benyujtott írásbeli zárt ajánlat mellé, a bánatpénzt mellékelni kell, külön-
ben az el nem fogadatik.
F.) Bérlőnek az fog tekintetni, ki szóval vagy írásban a legtöbb ígérést tette.
Kelt nemes Nagy-Enyed város képviselöi közgyűlésének 1871 augusztus 19-iki
üléséből.

30,000 frank (252)
ingyen!!
egy húzadrész 400 frankos török sorsjegy
csak 6 forint.
6 ftnak egyszer — mindenkorra lefizetése mellett, minden további fizetés nélkül, kap
mindenki egy törvényserüleg megbélyegzett részletjegyet, s ez által azonnal közös birtokosává
válík egy azon följegyzett sorsjegyek és
évenként 6-szor ingyen játszik.
Egyetlen lottó — kölösen se nyújnt annyi nyereséti eshetőséget, mint a török császári
kormánytól biztosított; ez 600,000, 300,000, 60,000, 10,000 sat. frk nyeresményekkel van
kiállítva, s minden nyeresmény
aranyban, adólevonás nélkül
fiztetelik ki; a legkisebb nyeresmény 400 frank aranyban. Ezzel a vagyontalannak is alkalom
van nyujtva, hogy csak 6 frnyi csekély betéttel szerencsétjét állandóan megállapítsa, mert
egy efféle részletjeggyel
30,000 frankot aranyban
nyerhet. Több darabnak, különböző számmal ellátva vásárlása, tetemesen neveli a nyeresmény
lehetőségét. Ez összeállítással azt hisszük, hogy a legzélszerűbet a legelőnyösebbet nyujtuk
a közönségnek, s további élénk részvételt annyiav inkább remélünk, mert a legközelebbi hu-
zás 300,000 frank főnyeresményel már f. é. október 1-én meglesz.
Messinger és társa bankháza
Bécsben, Stadt, Schulerstrasse 7, az Istvántér mellett.
Pesten Dorottyautczuza, Wurmház.
Vidéki megrendelések azonnal teljesitetnek.